

XÀTIVA ESTELLESIANA

6/4/2011

Horari de trens que arriben a Xàtiva:

Eixida	Arribada	Via	Temps
08.23	09.12	C2	0.49

Ens trobarem al bar Típics de 9 a 9:20h, després anirem a la font del Lleó tots junts per començar la ruta.

HORA	RECORREGUT	POEMA
9:30h	Fins la Font del Lleó	<i>II</i>
9:50h	Per l'albereda Jaume I ens dirigim cap a la plaça de la Bassa.	<i>VIII</i>
10:10h	Caminarem pel carrer de Sant Francesc fins la plaça de Sant Francesc	<i>Coral i monument de pedres en honor dels maulets</i>
10:30h	Visita al Museu de l'Almodí.	<i>IX</i>
11:15h	Arribada a la plaça de Sant Jordi. Descans per esmorzar.	<i>VI</i>
11:50h	Arribada al mirador El Bellveret	<i>El Bellveret</i>
12:10	Arribada a l'església de Sant Feliu	<i>Crit des de Sant Feliu</i> <i>El Castell</i>
13:30h	Parada per a dinar al Padrino	
15:30h	Arribada a la raconada Plaça del Collar de la Coloma	<i>Plaça del Collar de la Coloma</i>
16:00h	Arribada al Jardí del Bes. Durant el recorregut passarem per la Seu i l'antic hospital de Xàtiva.	<i>Les nits de Xàtiva</i>
16:30h	Últim tram voluntari de la ruta cap a la Cova Negra. Durada aprox. 1h Berenar Almoixàvena	<i>10 i 15</i>

Notes

- Bar Típics: Baixada de l'estació, 14 (des de l'estació, el carrer que puja cap el centre a la vorera esquerra)
- Esmorzarem a la pl. St Jordi un entrepà.
- Pressupost:
  - 1'60 Entrada al Museu de l'Almodí
  - 9 Menú del restaurant
  - Almoixàvenes

- **CORAL I MONUMENT DE PEDRES EN HONOR DELS MAULETS**

Vindicatives llomes, tela de sac, pols,
lloses que ho diuen!
Oh puig, oh peix de plata, oh
llum que atorga dons inescrutables al jorn,
oh foc, fogueres, sarments,
còndols cremats,
rajoletes,
cadira!
Obrireu les finestres , el llit revoltat.
Sota la brusa dureu el segell de l'alba.
Dia de pols acumulada,
dia,
les taules coixes,
les portes soltes,
sols romanen les bigues del retaule, sols
resta la pena!
Oh la fúria que torna
i ref{ l'escut.
Amb els quatre dits, traça
les quatre barres,
barres de sang, de foc!
Anirem com els pelegrins de barba de terra,
repassarem els rosaris de pinyol d'oliva,
hissarem entre els rocs de la llum la bandera
al vent,
al vent del món!
Jo us dic, companys.
Albireu les ones
com un nuu que creix, com un preny de plata.
Jo us dic, companys!
Repetiré sols uns noms.
Dipositaré les pedres una per una a la
porta del temple, me'n tornaré als camins.
A l'alba, a l'alba han de florir les pedres, a l'alba!
Passarà un riu com una mà dolcíssima.
Passarà un vent com una mà plena d'amor,
amb extremada delicadesa.
Perquè el país renaix, ens espera
amb la pana negra dels diumenges,
amb el tomello al trau.
Jo us dic, germans.
Creua un peix el jorn.
Pujols de llum! Sota les teles, les tendres
Mamelletes. Falç i martell i puny!
El país retorna!

10 (Cova Negra)

Passava el vent sobre la brossa,
passava el vent com una mà.
Passaven els segles de raïm,
i passaven els segles de blat.
Segles d'oliveres i pols,
segles de garrofers i soledat.
Passava el vent damunt
damunt l'esquelet oxidat,
passava damunt la rosa oxidada
que es desfeia tendra a la teua engonal.
Segles de més penombra encara,
segles de més amarga soledat!
Els pujava la sina a les donzelles.
El seu ventre cruixia en arribar el part.
Tempte els murs de la cova, tempte
segles de soledat i d'humitat.
Oh cova negra, oh cova santa!
En carn viva passa el barranc.
Amor de Xàtiva i amor de secreta causa central.
Em passar, les nines s'hi senyen
amb un signe precipitat.
Per l'home de la cova negra
van tots els homes endolats.
Duen a un ullal el tomello
i caminen amb ràpid pas.

15 (Cova Negra)

M'agenolle amb reverència
i prenc un grapat de pols
amb les meues mans que han pecat
perquè aquest és el meu País.
Enlaire el grapa de pols
i trobe en els seus estams
aquest secret que més buscava
perquè aquest és el meu País.
Recorreria a genollons
els indrets de tota la terra.
Em fregaria amb terra els ulls
i menjaria només terra
perquè aquest és el meu País.
No em pregunteu res. Deixeu-me
de genolls damunt la terra
amb el cap ficat a la pols
perquè aquest és el meu País.
perquè aquesta copa de terra
que he begut i que enlaire ara
és la terra del meu País.
No ho comprendreu mai. Anireu
de banda a banda preguntant.
Però tot el secret roman
en aquesta copa de terra.
Per ell matareu. Per ell
moreu. Per ell caureu
brandant la nit de les corbelles,
de cavalls i barrancs perduts,
perquè aquest és el meu País.
Us ho dic. Aquest és el meu País.
El veieu. Aquest és el meu País.
Que circule la copa de terra
entre tots els que som a taula,
perquè aquest és el vostre País.
Esgotareu en gran silenci
el calze de la Cova Negra.
Un tros d'os restarà del calze
però, amb això, serà bastant,
perquè aquest és el nostre País.

II (font del Lleó)

Jo ploraré amb llàgrimes de terra
i cridaré fortament pels carrers,
i m'oïran els anys i la ignomínia
i floriran la pedra i la bandera.
Jo ploraré a grans crits per la terra
contra aquest foc i immerescut destí,
i seré foc, seré un arbre de foc
cridant, plorant i reclamant tothom.
Ciutat, ciutat, molt casta de balcons.
Ciutat, ciutat, amb les barres cremades.
Ciutat, ciutat, d'interiors de seda.
Ciutat, ciutat de fonts i ermites d'aigua.
Ciutat, ciutat, socarrada ceràmica.
Ciutat, ciutat amb una aigua florida.

VI (pl. St Jordi)

Aquells palaus de regalada música,
aquells carrers penombrosos del temps,
aquells escuts on la pedra floria,
aquelles fonts de les clares guitarres,
aquell passat venturós d'albereda,
aquell passat madurat a les bigues,
aquell passat fosforescent de lletres,
aquell passat, aquells cossos, aquells...
Negra la nit, perquè la nit és negra
anunciant adversitats d'oratge,
i puja el fred os amunt, vida amunt.
El carrer blanc, la infantesa perduda,
passa l'amor, duu una flor a la mà,
va il·luminant horroroses escenes.

VIII (plaça la bassa)

Ciutat, ciutat, cremares com un feix!
Fores un feix afegit al gran foc.
Pedres, taulells, estatures de l'odi!
L'odi més gran que mares han parit!
L'odi més gran, de feroç desventura.
L'odi més gran, de tres avemaries.
L'odi més gran, tassa a culleradetes.
L'odi més gran, l'estiró de la mort!
L'odi més gran, que té destinatari.
Ferocitat i lluminositat
van de la mà on cremen els teus ossos!
Afegiré més foc a la foguera
on cremes tu, on cremen els teus ossos
i els dels teus fills, raça maleïda!

IX (Museu de l'Almodí)

Aquella mort que no trobarà terme,
aquella mort, excedida, a cabassos,
serà la mort del rei Felip V,
serà una mort del tot inacabable.
Es morirà a poc a poc al llit,
es morirà irremissiblement,
es morirà un glopet cada dia,
es morirà de mort inapel·lable.
Es morirà lentament, a poals,
a poc a poc, inexcusablement,
mai no del tot i sempre a poc a poc.
Serà una mort de lenta cullereta,
serà una mort com un xarop benèfic,
serà una mort de cara a la paret.

CRIT DES DE SANT FELIU

Pàtria,
mot dur, dolç com un genoll, com ho és
la vida, que dissemina una pols, l'acumula,
la fa pedra.
Pedra d'altar, pedra de puny, pedra de cor,
pàtria!
En el nom dels fills
dic el teu nom.
En el nom del ganivet,
en el nom del p{, en el nom de l'oli,
en el nom de les extremades cuixes,
en el nom de l'escut, falç, el puny,
en el nom sacre de la bandera!

EL CASTELL

Fronteres, marlets, assenyalades fites,
piques de pedra corcada, clivells de
les paraules de tan madures, canyisos,
torna el país!

La pau agrícola, els miralls de la lluna,
els llavis esgarrats, les esquinçades pupil·les,
hissem la llum com una bandera extensíssima!

Torna el país!

Poals de calç, festa major, alfàbregues,
camins nocturns perduts, caragols ofegats
als solcs, graons, graons d'antiga música!

Torna el país!

Himnes esdentats, esmolats ganivets, crinera,
poltre que anuncia el fet, mariners d'ampla
xarxa, les finestres obertes, els fills, l'amor.

Torna el país!

LES NITS DE XÀTIVA (Jardí del bes)

Crèdit claustral, la carn vol carn, els amants
damunt l'herba de l'hort, ran de l'aigua, dessota
el cant dels rossinyols. La carn vol carn.
Magnòlies, lluna que roda, passeres del cel,
L'amor retorna altra vegada. Ah fam de carn, oh cos,
oh plenitud misteriosa d'un cos una nit una música
entre uns llorers entre una molsa petita!

La carn vol carn.

Oh nit, ah hort, fanecades de flors intocables,
gira-sols, aromes penetrant els misteris del cos,
amor, amor, de besades mortals, grandíssimes, de prendre
un pit, una natja i rodolar tots dos, oh plenitud,
oh nit!

La carn vol carn. Ajagut a terra, nuu, com tu, de
cara al cel, et temptava una cuixa amb la punta dels
dits, el grapat de safrà del sexe, em besaves com
d'amagat, ens preniem les mans i torn{vem a amar-nos,
amor!

Oh lluna lluna lluna, galta del cul, lluna que
navegues pel riu entre els flors, els tarongerars,
les llimeres, els magraners, l'olor de terra oberta!
Per dalt els murs una aurora encara incipient
s'anunciava.

EL BELLVERET

Molt suaus són les nits del Bellveret.
Ai què clares són les nits del Bellveret.
Com abocat a una cisterna,
com abocat a un aljub,
com abocat a un pedregós i silenció procés,
mire, enllà, a poc a poc,
mentre la nit segueix
i dormen les gents,
la lenta i molt costosa fàbrica de la ciutat,
els còdols, les columnes, les finestres.
Un ventijol, un dit de brisa, un no-res com
el treball mut a les ninetes dels ulls,
a poc a poc aixeca un xiprer, un fragment de muralla,
la Colegiata,
un escut,
un castell,
el campanar,
una galta.
Molt suaus són les nits del Bellveret.
Ai què clares són les nits del Bellveret.

PLAÇA DEL COLLAR DE LA COLOMA

Et veig al cel,
corona astral,
zodiàc,
plaça del Collar de la Coloma,
assumpta
entre palmeres i coloms que han sortit de la Cova
sols per acompanyar-te.
Et veig al cel,
intacta,
preciosa,
amb la quieta vivacitat dels teus dies,
les persianes caigudes a la porta de les cases,
les cortines,
una olor de foc de llenya,
els balcons,
les finestres,
com en un quadre antic.
Assumpta ja dels dies
i dels seus assumptes,
et rememore,
et veig,
et contemple.
Ets plena de gràcia,
plaça,
ets plena d'olor de nards ocults i fragàncies noves,
d'aljubs i de cisternes!
Déu et salve,
plaça del Collar de la Coloma.
Déu et salve i et preserve aquesta pau humil,
el gran sossec d'aquestes nits,
amb un paller d'or al centre del collar.